

عنوان درس: فراورش، انتقال و توزیع نفت و گاز

دانشکده: نفت و گاز گچساران	گروه آموزشی: مهندسی انرژی	مدرس: دکتر سلیمان مصلح
تعداد واحد: ۳	نوع واحد: نظری ☒ عملی ☐	درس پیشنیاز: مبانی انتگرالسیون فرآیند
رشته: مهندسی انرژی	مقطع تحصیلی: کارشناسی	سال تحصیلی: ۱۴۰۳-۱۴۰۴
سال تصویب سرفصل در شورای برنامه‌ریزی وزارت: ۱۴۰۰	تاریخ تأیید طرح درس در گروه: ۱۴۰۳	

هدف کلی درس:

ردیف	رئوس مطالب
۱	مقدمه‌ای بر صنعت نفت و گاز <ul style="list-style-type: none"> تاریخچه صنعت نفت و گاز اهمیت و جایگاه صنعت نفت و گاز در اقتصاد جهانی انواع هیدروکربن‌ها و منابع آنها مراحل مختلف صنعت نفت و گاز (اکتشاف، تولید، فراورش، انتقال و توزیع)
۲	فراورش نفت <ul style="list-style-type: none"> اهداف فراورش نفت واحدهای پالایشگاه (تقطیر، کراکینگ، ریفرمینگ، ...) محصولات پالایشگاه و کاربردهای آنها
۳	فراورش گاز <ul style="list-style-type: none"> اهداف فراورش گاز واحدهای پالایشگاه گاز (شیرین‌سازی، جداسازی میعانات گازی، ...) محصولات پالایشگاه گاز و کاربردهای آنها
۴	انتقال نفت و گاز <ul style="list-style-type: none"> انواع خطوط لوله (خشکی، دریایی) تجهیزات خطوط لوله (پمپ‌ها، کمپرسورها، شیرها، ...) ملاحظات طراحی و بهره‌برداری خطوط لوله
۵	توزیع گاز <ul style="list-style-type: none"> شبکه‌های توزیع گاز (شهری، صنعتی) تجهیزات شبکه‌های توزیع گاز (ایستگاه‌های تقلیل فشار، کنتورها، ...) ملاحظات طراحی و بهره‌برداری شبکه‌های توزیع گاز
۶	ایمنی در صنعت نفت و گاز <ul style="list-style-type: none"> خطرات و ریسک‌های موجود در صنعت نفت و گاز اصول ایمنی و HSE در واحدهای فراورش، انتقال و توزیع روش‌های پیشگیری و مقابله با حوادث
۷	ملاحظات زیست محیطی در صنعت نفت و گاز <ul style="list-style-type: none"> آلاینده‌های زیست محیطی صنعت نفت و گاز اثرات زیست محیطی فعالیت‌های نفت و گاز

	<ul style="list-style-type: none"> • روش‌های کاهش آلودگی‌های زیست‌محیطی
۸	<p>اقتصاد صنعت نفت و گاز</p> <ul style="list-style-type: none"> • بازارهای جهانی نفت و گاز • قیمت گذاری نفت و گاز • قراردادهای نفتی و گازی
۹	<p>مروری بر فرآیندهای پالایش نفت</p> <ul style="list-style-type: none"> • تقطیر اتمسفری و تقطیر در خلاء • واحدهای تصفیه نفت (گوگردزایی، هیدروژناسیون) • تولید بنزین، نفت سفید، گازوئیل و سایر فرآورده‌های نفتی
۱۰	<p>مروری بر فرآیندهای پالایش گاز</p> <ul style="list-style-type: none"> • جدا کردن گازهای اسیدی (CO_2 و H_2S) • خشک کردن گاز طبیعی • تولید گاز متان، اتان، پروپان و سایر آلکان‌ها
۱۱	<p>انتقال نفت و گاز به وسیله خطوط لوله</p> <ul style="list-style-type: none"> • محاسبات هیدرولیکی خطوط لوله • انتخاب جنس و قطر خطوط لوله • کنترل خوردگی و حفاظت خطوط لوله
۱۲	<p>انتقال نفت و گاز به وسیله تانکرها و کشتی‌ها</p> <ul style="list-style-type: none"> • انواع تانکرها و کشتی‌های حمل نفت و گاز • ملاحظات ایمنی و زیست محیطی حمل و نقل دریایی • ترمینال‌های نفتی و گازی
۱۳	<p>ذخیره سازی نفت و گاز</p> <ul style="list-style-type: none"> • انواع مخازن ذخیره‌سازی (زیرزمینی، روزمینی) • ملاحظات طراحی و بهره برداری مخازن ذخیره‌سازی • ایمنی و حفاظت مخازن ذخیره‌سازی
۱۴	<p>پمپ‌ها و کمپرسورها در صنعت نفت و گاز</p> <ul style="list-style-type: none"> • انواع پمپ‌ها و کمپرسورها • اصول عملکرد و کاربردهای آن‌ها • انتخاب و نگهداری پمپ‌ها و کمپرسورها
۱۵	<p>ابزار دقیق و کنترل فرآیند در صنعت نفت و گاز</p> <ul style="list-style-type: none"> • انواع ابزارهای اندازه گیری (دما، فشار، جریان، سطح) • سیستم های کنترل فرآیند (DCS, PLC) • کاربرد ابزار دقیق و کنترل فرآیند در بهبود عملکرد و ایمنی واحدها
۱۶	<p>پروژه های مرتبط با فراورش، انتقال و توزیع نفت و گاز</p> <ul style="list-style-type: none"> • بررسی موردی پروژه های انجام شده در صنعت نفت و گاز

<ul style="list-style-type: none"> • کتاب اصول و محاسبات مهندسی پالایش ، محمد رضا عادل زاده • کتاب انتقال و توزیع گاز نشر انتشارات دانشگاه تهران 						منبع اصلی درس:
مبانی نظری و کاربردی تولید، انتقال و پالایش نفت و گاز، محمدمعین مهردادیان مسعود پارسانیا امین جمشیدی						سایر منابع مورد استفاده:
آزمون پایانی	پروژه و گزارش	تمرین ها	آزمون میانی	آزمون های موضوعی	فعالیت کلاسی	نحوه ارزشیابی :
☒	☒	☒	☒	☒	☒	
%۶۵	%۳	%۲	%۲۵	%۳	%۲	سهم تقریبی هر ارزشیابی (%):
حضور در جلسات درس الزامی می باشد.						مقررات درس:
حضور و غیاب در هر جلسه بصورت الکترونیکی در سامانه ثبت خواهد شد.						